

Vážení spoluobčania...

Máme tu ďalšie vydanie našich Bystrianskych novín a v úvodníku Vám chcem venovať pár riadkov. Máme za sebou ročné obdobie, ktoré nám síce snehovou nádielkou veľmi neprialo, no strieda sa s ďalším ročným obdobím, ktoré prináša nové udalosti v prírode i v našej obci. Máme naplánované práce, ktoré je možné realizovať s prichádzajúcim oteplením. Verím, že plány našich prác sa naplnia a opäť to bude len výsledok, ktorý našu obec Bystré zveľadí. Chcem spomenúť, že v našej obci je schválená rekonštrukcia vodovodu II. etapa, ktorá sa bude vykonávať na uliciach Hamzova, Prešovská, Zemplínska, Šarišská, Bocianova, Nová a Topoľová. Dôvodom rekonštrukcie je staré vodovodné potrubie rozvodnej vodovodnej siete, ktoré je v zlom technickom stave a značne poruchové. Pri týchto rekonštrukčných prácach dôjde k rozkopaniu cesty, a tak je neefektívne v terajšej dobe vykonať na uvedených uliciach celkovú opravu povrchu cesty. Taktiež dôjde k rozkopaniu časti Družstevnej ulice, kde je obcou naplánovaná výstavba bytového domu – 12 bytových jednotiek. Obec však bude pokračovať v oprave výtlkov a výmoľov na miestnych komunikáciách. Pri týchto prácach budeme musieť prejsť trpezlivosť, keďže bude sčasti obmedzená aj premávka. Rovnako chcem informovať o tom, že spoločnosť VSD bude v našej obci realizovať rekonštrukciu NN siete v časti obce na Sídlišku. O prerušeníach dodávky elektrickej energie budete včas informovaní. Ostatné práce v obci sa plánujú priebežne a tie by nemali narušiť váš bežný život.

Možno nie celkom bežným dňom bol 15. marec 2014, kedy sa na Slovensku konali štvrté priame voľby prezidenta Slovenskej republiky. O post hlavy štátu sa uchádzalo 14 kandidátov. Avšak ani jeden z kandidátov nezískal nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, a tak druhé kolo voľby prezidenta Slovenskej republiky bude v sobotu 29. marca 2014. Do druhého kola postúpili dvaja kandidáti, ktorí získali v prvom kole najvyšší počet hlasov. Ako prvý postúpil Róbert Fico a ako druhý Andrej Kiska.

V našej obci Bystré získal v prvom kole najvyšší počet hlasov kandidát Róbert Fico - 338 platných hlasov a kandidát Andrej Kiska získal v našej obci 124 platných hlasov. Ako starosta obce Vás chcem motivovať k tomu, aby samotný akt voľby prezidenta nezostal vami nepovšimnutý. Verím, že nám záleží na tom, kto bude na čele štátu, kto bude reprezentovať naše Slovensko či už ako skúsený politik, ako človek, ako niekto, komu sme dali svoj hlas. Preto bude dobré, ak aj v druhom

kole svojim hlasom potvrdíme skutočnosť, že nám to nie je ľahostajné a svojim hlasom podporíme dlhoročnú politickú skúsenosť.

Príchod jari si mnohí z nás spájajú aj s prácami v záhradách, pri ktorých je potrebná opatrnosť voči sebe a ohľaduplnosť voči ostatným. Chcem vás povzbudiť k tomu, aby práce v záhradách nevytvárali dôvody na susedské konflikty. Doba je taká aká je a skúsme si ju spríjemniť takými zážitkami, ako sú vzájomne rešpektovanie sa, tolerovanie toho druhého.

Toto ročné obdobie je typické slávením sviatkov. V blízkom období nás čakajú dni, ktoré slávime - dni Veľkej noci. Tieto dni majú svoje tradície, svoje zvyky, a to je to, čo nás všetkých spája. Verím, že aj v našej obci prežijeme tieto sviatky tradične a radostne.

Riadky v záverečnom odseku úvodníka by som chcel venovať ženám, ktoré tento mesiac mali deň v kalendári, ktorý patril iba im. **Milé ženy, chcem vám aj prostredníctvom našich novín zaželať zdravie, šťastie, životnú pohodu a radosť zo skutočnosti, že ste ženami...** Všetko dobre prajem aj vám všetkým, ktorí práve teraz dočítavate posledné riadky môjho úvodníka.

S pozdravom starosta obce Mgr. Ľubomír Hreha

Na Veľkú noc v našom vinši, nemôže byť pozdrav inší - ako pranie čitateľom Bystrianskych novín. Všetkým našim čitateľom prajeme z našej redakcie, nech sú nasledujúce slová i strany, aj celé naše noviny príjemným spríjemnením voľných chvíľ. V čase Veľkej noci dievkam vody koľko znesú a mládencom vodky, tiež koľko znesú. Nám všetkým veľa sily, aby sme v zdraví ešte dlho žili. Naše pranie je, nech rozpišu sa Vaše perá, veď Bystrianske noviny znesú veľa.

Redakčná rada Bystrianskych novín

Krátko z obecného úradu

Zima už prešla, ani sme si jej veľa neužili. Snehová prikrývka bola skúpa na našu krajinu, nemali sme veľa práce s odpratávaním snehu. Ale ani v tomto zimnom období sme nezaháľali. Práce bolo dosť na každý deň.

V krátkosti by som Vás chcela informovať o prevedených prácach, ktoré sa v obci podarilo urobiť:

Posledný deň v starom roku naši pracovníci spolu s členmi Dobrovoľného hasičského zboru pomáhali pri zabezpečovaní Silvestrovskej obecnej zabíjačky a podieľali sa na oprave interiérov hasičskej zbrojnice. Pracovníci obecného úradu opravili a prerobili sociálne zariadenia na zdravotnom stredisku a v kultúrnom dome, kde bola opravená aj vstupná chodba. Opravovali a doplňovali verejné osvetlenie a doplnili dopravné značky. Vyrobili a umiestnili autobusovú zastávku pred budovou nákupného strediska na Hermanovskej ulici, kde na autobusový spoj čakajú občania aj žiaci zo Základnej školy.

Obci Bystré bola Úradom práce sociálnych vecí a rodiny vo Vranove n/T. schválená žiadosť na projekt aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb, kde je zapojených 25 osôb a jeden koordinátor. Čistia verejné priestranstvá a pozemky, ktorých majiteľom je obec, orezávajú konáre stromov. Podarilo sa opraviť strechu na nákupnom stredisku Poloma, ktorá bola poškodená vetrom a počasím. Úradom práce sociálnych vecí a rodiny vo Vranove n/T. bola chválená žiadosť na vytvorenie 3 pracovných miest, podľa § 50j. zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Základnej škole Bystré bola Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu schválená dotácia na výmenu podlahy v telocvični Základnej školy vo výške 23 890,- eur. Naši pracovníci pomáhali pri demontáži starej podlahy v telocvični ZŠ, upravili vchod do telocvične, prestriekali radiátory a pomohli pri prerobení kúrenia a mreží.

Ministerstvom vnútra SR bola schválená dotácia na výmenu vykurovacích telies (radiátorov) v objekte Materskej školy č. 172 vo výške 2 500,- eur.

Obec Bystré vstúpila do združenia s názvom „Miestna akčná skupina Slánske vrchy – Topľa“, kde na valnom zhromaždení za člena správnej rady bol zvolený aj starosta obce Bystré.

Ak nakukneme do kalendára, zistíme, že k nám prichádza nové ročné obdobie. Všetko ožíva a prebúdzajú sa zo zimného spánku - prichádza jar. Nedočkaví poľnohospodári chystajú pôdu na jarnú sejbu, v každej záhrade sa usilovne pracuje a v uliciach sa ozýva detská vrava. Slniečko nás hreje svojimi zlatými lúčmi a prebúdzajú v nás lásku a ochotu byť k sebe lepší a milší. Tak si to dobro uchovajme na každý deň.

Vravcová Mária, prednostka Ocú

Ďalší najmenší privítaní medzi spoluobčanmi

V nedeľu 2.marca sa v obradnej sieni obecného úradu uskutočnilo slávnostné uvítanie detí do života narodených v roku 2013 v počte 29. Toto miesto sa teda na chvíľu zmenilo a stalo sa miestom oslavy nového života na našom území.

Novorodencov a ich rodičov privítal v krátkom príhovore starosta obce Mgr. Ľubomír Hreha. Vyslovil nesmiernu radosť z toho, že sa po desiatke rokov podarilo oživiť túto rokmi zabudnutú tradíciu. Podľa jeho slov, sú deti tou najväčšou hodnotou každého človeka, a preto si zaslúžia, aby im bola venovaná pozornosť nielen zo strany rodičov, ale i nás ostatných. Vo svojom príhovore zdôraznil, aké dôležité je poslanie rodiča a potreba správnej výchovy. Popri pocite šťastia a radosti z malého dieťaťa je to tá najdôležitejšia a najzodpovednejšia vec v živote. No zároveň je to aj povinnosť, ktorej plnenie prinesie to najväčšie šťastie. Úlohou rodiča je naučiť dieťa chodiť tak, aby v ten deň, keď sa rodičovskej ruky pustí, našlo pre seba tú správnu cestu a v živote nezablúdilo. Pri napĺňaní tohto posolania poprial starosta rodičom veľa síl a novorodencom veľa šťastia a zdravia v ich živote.

Našich najmenších svojím spevom a recitáciou pozdravili členky Zboru pre občianske záležitosti p. Marienka Hricová a sl. Beátka Kováčová. Svojím milým a detským úprimným vystúpením stretnutie spríjemnili aj deti z Materskej školy č.172 v obci. Starosta obce rodičom osobne poblahoželel k narodeniu ich detí a okrem prianí pevného zdravia a šťastia im spolu s prednostkou úradu Máriou Vravcovou odovzdali pamätné plakety, pamätný list, finančnú hotovosť a kvety pre mamičky. Nasledovali podpisy do Pamätnej knihy obce Bystré, kde rodičia k menám svojich novorodeniatok pridali svoje podpisy, a tak umocnili slávnosť stretnutia, lebo na dlhé roky ostanú tieto mená ako korene stromov zapustené do bystrianskej pôdy. Už teraz sa tešíme na ďalšie príjemné stretnutia v ďalšom roku.

Verčimáková Magda

ŠMOLKOVSKÝ ZÁPIS PRVÁČIKOV

„Prišli dnes práve k nám,
bude to zábava, veď parta Šmolkov je taká.

Záhadne príhody, zhody a náhody,
to všetko dnes na nás čaká...“

Čo nás vlastne čakalo v jedno februárové popoludnie v ZŠ Bystré? No predsa, tak ako každý rok v mesiaci február, konala sa veľmi milá slávnosť - privítanie budúcich prváčikov. Slávnostný zápis do 1. ročníka nebol len taký obyčajný, ale priam „ŠMOLKOVSKÝ“. Prítomných privítala pani riaditeľka ZŠ PaedDr. V. Pradová. Pozvanie prijal aj pán starosta obce Mgr. Ľ. Hreha spolu s prednostkou obce p. M. Vravcovou. Už od rána sa žiaci 1. ročníka nevedeli dočkať, kedy sa budú môcť prezliecť do šmolkovských kostýmov a predviesť sa pred svojimi kamarátmi - predškólakmi. Na pomoc im prišiel sám Tatko Šmolko, Šmoulinka a Mudroš. Aj deti z materských škôl vystúpili s krásnymi básničkami, pesničkami, ba dokonca aj s malým divadielkom. Ukázali, akí sú šikovní, odvážni a pripravení stať sa veľkými školákmi. Odmenou im boli darčeky, ktoré im rozdal pán starosta v mene OÚ - Bystré. Potom sa budúci prváčikovia rozišli do pripravených „šmolkovských“ domčekov - krásne vyzdobených tried a posadali si do lavíc, v ktorých si vyskúšali vypracovať svoj prvý „ZOŠIT BUDÚCEHO PRVÁKA“.

„DOŠMOLVIDENIA V ŠKOLE - BUDÚCI PRVÁCI ☺“

7. ročník letného kresťanského tábora

Milé deti, ak premýšľate, čo s voľným časom cez letné prázdniny a nemáte iný program, ponúkame vám možnosť prihlásiť sa do v poradí 7. letného kresťanského tábora, ktorý sa uskutoční od 13.7.2014 do 19.7.2014. a prežiť spolu s nami a svojimi priateľmi krásny a zaujímavý týždeň. Bližšie informácie budú zverejnené na našej webovej stránke www.katolickamladezbystre.estranky.sk

OZ TAJM

Pozvánka do Obcej knihnice

Kedy : každý piatok od 14.00 hod.

Program : oddychové aktivity pre mladých čitateľov

V zábavnom piatkovom, predvíkendovom popoludní si užijete detské spoločenské hry, vedomostný kvíz, maľovanie, čítanie a iné aktivity. A teraz pozor - každý posledný piatok v mesiaci vyhodnotíme najúspešnejšieho návštevníka. Ten bude odmenený sladkou odmenou.

Tešíme sa na Vás.

Tegzová Ľudmila

DEŇ UČITEĽOV

*"Komukoľvek môžeš pomôcť, pomôž rád.
Veď dávno sa hovorí, že slúžiť a pomáhať
sú vlastnosti vznešených ľudí."*

Ján Amos Komenský

Učiteľia sa už od nášho útleho veku podieľajú na formovaní našej osobnosti spolu s rodičmi. Nie je to len ich zamestnanie. Predovšetkým je to ich poslanie, ktoré vykonávajú na vysokej úrovni s láskou a pokorou.

Ján Amos Komenský bol jedným z prvých bojovníkov za poskytnutie vzdelania ľuďom bez rozdielu rasy, pohlavia alebo sociálneho postavenia. Narodil sa 28. marca 1592 a tento deň je preto dňom oslavy nielen Komenského - nazývaného aj učiteľom národov - ale aj všetkých učiteľov a pedagogických pracovníkov. Komenský bol hlboko presvedčený o tom, že dobrá škola robí človeka lepším. V jeho ideách pokračujú učiteľia aj dnes.

Súčasná doba školstvu príliš nepraje. Učiteľia sa však aj napriek tomu usilujú pripraviť do života vzdelaných a schopných ľudí. Práca pedagógov je častokrát nedocenená. Mnohí jej význam pochopia až po rokoch. Vtedy skutočne ohodnotia vzťah, ktorý k nim učiteľia mali. Zaspomínajú na časy v materskej škole, kde sa pani učiteľka pokúšala nahrádzať ich mamu. Spomenú si na učiteľov, ktorí ich trpezlivo učili čítať, písať a otvorili im cestu k poznávaniu. Nezabudnú ani na učiteľov, ktorí boli na nich prísni a pomohli im spoznávať čaro matematiky, poznania vied a prírodných zákonov, naučili ich kresliť a spievať..... Uvedomujú si, že svojim učiteľom pripravili veľa ťažkých, ale i pekných chvíľ a že ich práca nekončí len zvonením, ale že aj ich doma ich čaká niekto, o koho je potrebné starať sa. Vďaka patrí všetkým učiteľom, učiteľkám a pedagogickým pracovníkom, ktorí sa podieľajú na chode škôl.

Pri takýchto návratoch do študentských čias si uvedomujeme poslanie učiteľa a jeho zodpovednú prácu. Za túto prácu patrí všetkým učiteľom naše veľké **ĎAKUJEME!!!!**

Bc. Reváková Anna

Výročná schôdza našich dôchodcov

27.2.2014 sa vo Svadobke uskutočnila výročná schôdza našich dôchodcov, na ktorej sa zúčastnilo 168 dôchodcov z našej obce. Na úvod pani Hrehová privítala všetkých prítomných, medzi ktorými bol starosta obce Mgr. Ľubomír Hreha a zástupcovia PZ z Vranova n/T. pán Valovčín a pani Gajdová. Všetci prítomní si na úvod

minútou ticha pripomenuli tých, ktorí nás v minulom roku opustili. Pani Saukuličová oboznámila prítomných s hodnotiacou správou za rok 2013. Ako sa našim dôchodcom dарило po ekonomickej stránke nám prezradila pani Ruštinová. Potom prišla na rad milá udalosť. Blahoželanie dôchodcom, ktorí sa dožili požeňnaného veku 80 rokov. Tento deň im bude pripomínať malý darček a kytička kvetov.

Program na rok 2014, ktorý prečítala pani Hrehová, bol jednohlasne schválený. Starosta obce vo svojom príspevku poďakoval za pozvanie, poprial zúčastneným veľa šťastných rokov a prisľúbil im pomoc pri organizovaní akcií či výletov. Pán Valovčín a pani Gajdová informovali všetkých prítomných o zmenách vo vyhláske, ktoré sa týkajú chodcov ako účastní-

kov v cestnej premávke. Ide hlavne o to, aby bol chodec na vozovke viditeľný, a to znamená označený reflexným pásikom, ktorý pri tejto príležitosti starosta obce odovzdal každému účastníkovi. Pani Tegzová pozvala dôchodcov do obecnej knižnice, kde si môžu prečítať dobrú knihu, časopis, zahrať spoločenské hry alebo si zašportovať v klubovni - zahrať stolný tenis, biliard, stolný futbal, alebo šach.

Komu sa nechce športovať, môže si posedieť si pri káve alebo čaji a porozprávať sa s priateľmi. Myslím, že je to dobrá myšlienka a za tento krok treba vysloviť zástupcom obce pochvalu. Na záver sa pani Hrehová poďakovala všetkým za účasť a popriala našim dôchodcom všetko dobré do roku 2014. Nám už ostáva len dodať, že je veľmi pekné, že sa naši starí rodičia dokážu spolu zísť, absolvovať rôzne akcie a výlety aj v pokročilom veku. Veríme, že im to vydrží a že sa k nim pripoja aj tí dôchodcovia, ktorí ešte stále váhajú.

Onufer Juraj

Kultúrny dom Bystré - POZVÁNKA

na podujatia, ktoré sa budú konať každú stredu od 9.00 hod. v knižnici pod názvom

„Chvíľa pre seniorov“

Každý z nás, bez ohľadu na vek, potrebuje v živote prežívať chvíle plné radosti, pri ktorých neraz zabudne na každodenné starosti. A práve to nás priviedlo k myšlienke vytvoriť chvíľu pre seniorov v Kultúrno-osvetovom stredisku. Prichystané sú pre vás rôzne druhy aktivít zamerané na zlepšenie psychickej kondície a vytvorenie pokojnej atmosféry pri šálke čaju, čítaní časopisov, pri krížovkách či rozhovoroch na rôzne témy. Čakajú vás vedomostné hry a kvízy na tréning pamäti a možnosť zahrať si stolný tenis, biliard, šach a množstvo iných spoločenských hier. Každý deň predsa stojí za to, aby sme ho prežili v pokoji.

Milí seniori, všetci ste srdečne vítaní.

Tegzová Ľudmila

Spomienka na jasle a materskú školu pri Jednotnom roľníckom družstve Šimonka Bystré

Vážení spoluobčania, pohľad do nedávnej minulosti nám pripomína, že v našej obci k histórii predškolskej výchovy, čiže k materským školám v obci na sídlisku, patrí aj spoločné zariadenie JASLE – MATERSKÁ ŠKOLA pri Jednotnom roľníckom družstve „Šimonka“ Bystré. Spoločné zariadenie J-MŠ bolo zriadené ako prvé v okrese, ktoré spravovalo JRD. Predsedom JRD bol v tom čase dnes už nebohý Ing. Jozef Ondko. Spoločné zariadenie J-MŠ bolo umiestnené v budove terajšieho Rímskokatolíckeho farského úradu. Prevádzka v ňom začala 1.9.1977 a ukončená bola 30.6.1991 z dôvodu odmietnutia financovania prevádzky jaslí a materskej školy JRD. Každoročne v jasliach bolo zapísaných 16 – 20 detí

Učiteľky MŠ: Mgr. Melánia Dziváková, Margita Polačoková

vo veku do troch rokov. V triede MŠ boli zapísané deti od 3 – 6 rokov v počte 27 – 33 detí. Riaditeľkou spoločného zariadenia bola Mgr. Melánia Dziváková, ktorá vo funkcii pôsobila 6 rokov. Po jej preradení na Okresný úrad – odbor školstva vo Vranove n/ Topľou do funkcie okresnej školskej inšpektorky pre MŠ - sa riaditeľkou školy stáva Eva Kmečová (dovtedy pracujúca v MŠ sídlisko), ktorá tu pôsobila až do ukončenia prevádzky J-MŠ. V prvých rokoch sa v MŠ vystriedalo viacero učiteliek. Najdlhšie tu pôsobila Margita Polačoková. V oddelení jaslí pôsobila ako vedúca sestra Viera Konečná, detská sestra Libuša Liptáková a pestúnka Eva Žoldáková. Z prevádzkových pracovníčok nemožno nespomenúť kuchárku Annu Hurnú a školníčku, dnes už nebohú Annu Sikovú. Rovnako ako v ostatných dvoch MŠ, v obci aj na sídlisku, tak aj v tejto MŠ sa realizovala predškolská výchova detí pod vedením učiteliek, ktoré zapájali deti do rôznych súťaží, ako boli literárne, výtvarné, športové súťaže a prehliadky, v ktorých dosahovali deti pekné výsledky nielen v rámci okresu, ale aj kraja a na celoslovenskej úrovni. Svojím kultúrnym programom nechýbali na kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných obcou alebo JRD v Bystrom. Prevádzka J-MŠ v Bystrom z hľadiska histórie trvala len 14 rokov, ale v tom čase pomáhala matkám v starostlivosti o ich deti najmä v čase, keď boli v práci. Mnohé z nich pracovali práve v JRD. Významné je aj to, že takýchto spoločných zariadení J-MŠ v okrese Vranov n/ Topľou bolo len 8. Z toho 5 bolo priamo v meste Vranov nad Topľou. Jedno zariadenie bolo v Hanušovciach nad Topľou, jedno v Novej Kelči a jedno v našej obci. Z týchto spoločných zariadení bolo päť zriadených Okresným úradom – odborom školstva, čiže štátnou správou, dve boli zriadené ako závodné (BUKÓZA, SLOVENKA) a len jediné, a to v našej obci bolo v správe JRD. Touto cestou som si dovoľila pripomenúť existenciu tohto zariadenia v našej obci a vyvolať spomienku u tých ľudí, ktorých deti toto zariadenie navštevovali. Vyvolať spomienku aj u tých, ktorí boli súčasťou tohto obdobia, v ktorom mali svoje opodstatnenie aj jasle samostatné alebo ako spoločné zariadenie s MŠ ako to bolo u nás.

Mgr. Melánia Dziváková

Bystrianske chotáre kedysi a dnes - alebo 55 rokov od založenia JRD v Bystrom

Prvé údaje o lokalite, v ktorej sa nachádza dnešný bystriansky chotár, máme z 13. storočia. Táto časť územia vtedy ešte nebola osídlená. Obec s názvom Bisztra sa spomína v kráľovskej listine kráľa Žigmunda v roku 1387. Bola

zľava: Vravec Ján, Pižga Ján, Verčimák Jozef st., Klimovský Milan

pomenovaná podľa pôvodného názvu potoka, ktorý ňou preteká. Pôvodne to boli dve usadlosti, pričom zvláštnosťou je, že jedna patrila do Šarišskej a jedna do Zemplínskej župy. Potok Bystrá tvoril prirodzenú hranicu medzi týmito dvoma župami. Názov Bisztra používali obe susediace obce po stáročia. Až v roku 1882 sa zemplínska časť pričlenila k Šarišskej župe a spolu vytvorili jeden celok. Až v roku 1921 bola obec premenovaná na Bystré, patrila do Šarišskej župy a Giraltovského okresu. Po skončení druhej svetovej vojny sa administratívne členenie na Slovensku viackrát menilo. Dňom 1.2.1949 boli vytvorené kraje. Slovensko sa delilo na 6 krajov a naša obec patrila do Prešovského kraja. Pozemky v našom chotári v povojnovom období vlastnili rôzni majitelia. Po februári 1948 z pozemkov bývalých veľkostatkárov vytváral štát tzv. štátne majetky (ďalej len ŠM). Ostatní obyvatelia, ktorí vlastnili pôdu, pracovali na svojich pozemkoch ako samostatne hospodáriaci roľníci. V uvedenom období bolo zavedené povinné odovzdávanie dávok tzv. kontingentu, podľa výmery obrábanej pôdy. Roľníci museli odovzdávať určené množstvo poľnohospodárskych plodín, určené množstvo mlieka, vajec a mäsa. V Bystrom bol kontrolou plnenia kontingentu poverený Juraj Vagaský. Roľník, ktorý kontingentnú povinnosť nesplnil, bol štátnymi orgánmi sankciovaný. Časom sa postupne začala kampaň za kolektivizáciu poľnohospodárstva v štáte. To zasiahlo aj našu obec. Ľudia pristupovali ku kolektivizácii rôzne. Tí, ktorí mali malé majetky, sa tomu nebránili, ale roľníci, ktorí mali väčšie pozemky, vstupovali do družstva s nevôľou a často aj na nátlak štátnych orgánov. Boli aj takí, ktorí prihlášku do JRD nepodpísali, nestali sa ani členmi družstva, ale ich pôdu aj tak zobrali do spoločného vlastníctva. JRD v našej obci bolo založené 20.12.1958. Tvorilo ho 116 roľníkov s celkovou výmerou 725 ha. Hoci družstvo bolo oficiálne založené v decembri, so samotnou organizáciou prípravných prác a voľbou vedúcich pracovníkov sa započalo až v januári 1959. Vtedy bola zvolená správa družstva a predseda. Vedenie JRD tvorili: Michal Bašista, Ján Cipala, Štefan Hreha, Andrej Sedlák, Michal Vravec a pokladník Albert Marenčin. Za prvého predsedu bol zvolený **Jozef Klimovský**. Už v zimných mesiacoch sa začalo so sústreďovaním kráv od členov JRD a ich umiestňovaním do spoločných maštali. Každý člen si mohol ponechať jednu kravu. Takto odovzdávali aj kone a ovce. Kravy boli spočiatku umiestnené v Hamzových maštaliach, kone a jalovina boli umiestnené u Chajmoviča (židovské majetky) a časť bola umiestnená v maštaliach predsedu JRD. V jar-ných mesiacoch začali družstevníci spoločnú orbu konškými záprahmi a neskôr bol zakúpený prvý traktor do družstva Zetor 25. Neskôr sa dokupovali ďalšie stroje potrebné na obrábanie pôdy. Medzi prvé stavby postavené pre JRD patrili maštale. Od založenia JRD v Bystrom uplynulo už 55 rokov a počas tohto obdobia dochádzalo aj k rôznym zmenám. V roku 1973 sa zlúčilo JRD Bystré a JRD Hermanovce a v roku 1976 sa k družstvu pričlenili aj JRD Čierne a JRD Zlatník. Zlúčené JRD ŠIMONKA so sídlom v Bystrom sa v roku 1989 premenovalo na Poľnohospodárske družstvo ŠIMONKA, ktoré v takejto forme pracuje dodnes. Od založenia JRD sa v jeho čele vystriedali títo predsedovia: Jozef Klimovský 1959 - 1960, Ján Blanárik 1961 - 1962, Ján Cipala 1962 - 1963, Štefan Hreha Fedor 1963 - 1972, Ing. František Tirpák 1973 - 1975, Ing. Jozef Ondko 1976 - 1980, Ing. Anton Smetana 1981 - 1987, Ing. Dušan Cicko 1988 - 1991, Ing. Pavol Palenčík 1992 – dodnes.

vľavo Hamza František, dole mechanik Klimovský Milan

Za poskytnuté informácie a fotografický materiál do príspevku ďakujeme pánovi Milanovi Klimovskému, synovi prvého predsedu JRD.

Mgr. Havrila Ján

Rozhovor s našim rodákom, Cyrilom Ilnátom - príslušníkom armády SR.

Ahoj Cyril. Moja prvá otázka je originálna. Kedy si sa rozhodol pre povolania vojaka v armáde SR? Je tomu už desať rokov, čo som sa rozhodol pre armádu. Nebolo to ľahké rozhodnutie a neľutujem to. **Je ťažké splniť fyzické a psychologické testy na skúškach?** Keď je človek v dobrej fyzickej kondícii, dá sa to zvládnuť, no musí na sebe stále pracovať. Čo sa týka psychologických testov, tam je to ešte náročnejšie. **Akú máš odbornosť a hodnosť?** Prešiel som viacero odborností od vodiča, zvárača, mechanika ručných zbraní až po mechanika pásovej techniky, čo vykonávam doposiaľ. A momentálne som v hodnosti slobodníka. **Dostal si sa aj na misie v zahraničí, kde nie každého vyberú, testy sú náročné. Kde si bol a v akej funkcii. Ak to teda nie je tajné?** Bol som na mierovej misii v Sýrii - Golanské Výšiny, kde som bol v pozícii vodiča špeciálneho obrneného vozidla. To bola mierová - pozorovateľská misia. Druhá moja misia bola na Cypre. Tam som bol v pozícii vodič - strojník cestného valca a dragera. **Čo Ti najviac utkvelo v pamäti, keď si bol preč?** Každá misia prinesie niečo nové. Človek spozná novú kultúru, nových ľudí, čo ho neustále obohacuje o nové zážitky a skúsenosti. **Ako znáša rodina dlhé odlúčenie?** Bolo to ťažké obdobie pre celú rodinu. Tieto odlúčenia nás však ešte viac zomkli a spojili. Až keď som bol ďaleko od rodiny, zistil som, čo pre mňa rodina znamená. **Ak sú vojaci dlho preč, určite im je clivo za domovom. Ako si to znášal Ty?** Pokiaľ sa dalo, boli sme v spojení cez Skype, takže som mal aktuálne informácie z domova. Najťažšie však boli sviatky alebo rodinné udalosti, keď som nemohol byť s najbližšími. Vtedy bola pomoc mojich kamarátov na nezaplatenie. **Teraz si doma. Chystáš sa ešte na nejakú misiu?** Ako sa hovorí - nikdy nehovor nikdy. Uvidíme, čo prinesie čas a práca na útvare. **Čo by si poradil chlapcom, ktorí premýšľajú či sa dať k armáde?** Práca profesionálneho vojaka nie je jednoduchá. Je to o sebadisciplíne, je tam veľmi veľa obmedzení a pravidiel. No aj napriek tomu, že je to ťažké, vznikajú tam celoživotné priateľstvá a človek zažije veľa nezabudnuteľných situácií. Treba však myslieť na to, že to v žiadnom prípade nie je celoživotná práca.

Ďakujem Ti, že si si našiel čas na krátky rozhovor a želám Ti veľa šťastia v osobnom i armádnom živote.

Onufer Juraj

Púť do Medžugoria

Milí priatelia. V termíne **30.6.2014 až 7.7.2014** pripravujeme v našej farnosti púť do **Medžugoria** v spolupráci s Inštitútom Panny Márie v Košiciach. Predbežná cena je 195 € na osobu. V cene 110 € (vypláca sa vopred) je zahrnutá: cesta autobusom, sprievodca, cestovné poistenie, poistenie batôžiny, poplatky na niektoré miesta, ktoré navštívime spoločne. Za ubytovanie a stravu (obed) sa dopláca na mieste (v Medžugorí) 85 €. Kto by nemal záujem o obed, cena za ubytovanie je cca 50 €. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u pani Márie Onuferovej a pani Márie Pižgovej, kde každý záujemca dostane podrobnejšie informácie, najneskôr do 30.4.2014. Srdečne Vás týmto na púť pozývame.

Občianske združenie TAJM

Folklórny súbor Bystrančan v roku 2013

Uplynulý rok bol pre FS Bystrančan ako vždy náročný a veľmi pestrý. Kedysi bolo tradíciou, že silvestrovské veselice a privítanie Nového roka v našej obci neodmysliteľne sprevádzal svojim účinkovaním, v minulosti pod názvom Cementár, aj folklórny súbor Bystrančan. Tak to bolo aj začiatkom minulého roka, keď na Obecnej silvestrovej veselici v Kultúrnom dome FS Bystrančan, za doprovodu LH Primáš, zatancoval, zaspieval a zabavil našich spoluobčanov. Bol to začiatok novej tanečnej sezóny súboru. Zimné obdobie využívame na prípravu nového programu, nácviak a zdokonalenie tanečných krokov, ľudových tančov, piesní a cvikov, hlavne s novými začínajúcimi členmi súboru. Aj tento rok sme nacvičili nový „Šarišský palicový tanec“. Choreografiu vytvoril p. František Novotný a hudbu k tancu spracoval Mgr. Art. Eduard Tokár, primáš LM. Ďalej sme nacvičili začepčenie mladej nevesty s fľaškovým tancom. Tanečné motívy a piesne sme spracovali od pani Márie Hrehovej. 25. januára MŠ v dedine oslávila 60. výročie vzniku škôlky, kde v bohatom kultúrnom programe vystúpili aj bývalí odchovanci škôlky tancujúci v našom súbore. Fašiangové obdobie je čas plesov a zábav. Aj náš súbor svojim vystúpením potešil plesajúcich hostí na Gréckokatolíckom plese v Hanušovciach n/T. Po polhodinovom vystúpení nás čakal bohatý potlesk a odmena. K tradičným zvykom súboru patrí aj veľkonočná oblievačka dievčat. Chlapci majú čo robiť, aby stihli oblieť všetky dievčatá súboru, lebo tanečnice k nám dochádzajú aj z okolitých dedín. 14. apríla sa konala okresná súťaž tančov v Dlhej nad Cirochou. Náš súbor reprezentovali Zuzana Onuferová, Ľubomír Varga, Diana Petrašková, Ján Goga a Ján Lechvár. Veľkou udalosťou FS bola svadba nášho dlhoročného tanečníka Michala Mišíka, na ktorú bol pozvaný celý súbor. Vystúpenie súboru a hlavne premiérové začepčenie mladej nevesty s fľaškovým tancom, zožalo u všetkých svadobčanov veľký úspech. Už 23 rokov FS organizuje predvečer 1. mája s tradičným kultúrnym programom –

dvíhanie mája a roznášanie ozdobených briezok naším tanečnicami za doprovodu LM a spevu. Chlapci to mali trochu uľahčené, lebo k dievčatám ich rozvážal kónský záprah s vozom, spevom a hudbou. Všetko to skončilo súborovou opekačkou. Ďalšia akcia súboru, ale aj novovzniknutého detského súboru Bystranček, bola na oslavách 50. výročia ZŠ Bystré, kde nás svojim potleskom, príhovorom a spoločnou fotografiou poctil aj minister školstva pán Dušan Čaplovič. Žiaľ, v tomto období nás navždy opustila dlhoročná členka súboru, vedúca ženskej speváckej skupiny a nositeľka ľudových tradícií pani Mária Hrehová, vďaka ktorej máme v súbore mnoho choreografií, tanečných čísel a piesní. S vďakou na ňu spomíname. 30. júna sa v Bystrom konali folklórne slávnosti, na ktorých okrem iných vystúpil detský FS Bystranček a tradične FS Bystrančan. Hneď o týždeň sa súbor spolu s Obecným úradom zúčastnil vystúpenia v Poľsku v družobnej gmini Noszgesz na ich slávnostiach. Odmenou našich tanečníkov za celoročnú snahu a za námahu každoročne patrí aj zahraničný zájazd. Minulého roku sme sa zúčastnili na Ciofackych festivaloch v mestách Biale Herculane a Timisoara v Rumunsku, kde spolu s nami tancovalo aj 13 zahraničných a 15 domácich súborov. S naším východoslovenským temperamentným folklórom sme boli po siedmych celovečerných vystúpeniach odmenení bohatým dlhým potleskom. K vrcholom sezóny súboru patrí leto, lebo vtedy máme mnoho vystúpení v okolitých dedinách a mestách. Záver leta sme ukončili vystúpením na Hornozemplinských slávnostiach vo Vranove n/T. Som rád, že náš FS stále pracuje, tancuje, spieva aj vďaka mladým tanečníkom a tanečnicami, speváčkam, Obecnému úradu a hlavne nášmu starostovi. Touto cestou sa prihovám aj k vám mladým, ktorí nevedia čo s voľným časom, aby ste neváhali a prišli k nám do nášho FS či už ako tanečník alebo spevák. Radi Vás všetkých mladších i tých starších privítame medzi nami. Príste môžete kedykoľvek.

A čo na záver? Je to neuveriteľné, ale náš FS Bystrančan vznikol v roku 1954, takže v roku 2014 oslávime 60 výročie založenia súboru. Preto chcem osloviť a poprosiť bývalých členov FS Cementár, ktorí majú nejakú milú, veselú, možno aj smutnú spomienku na účinkovanie v súbore, nejaké pekné fotografie či plagáty, alebo si pamätajú staré piesne, nech ma kontaktujú a podelia sa s nimi. Možno aj týmto prispievajú k oslavám vzniku FS Bystrančan, ktoré plánujeme v jeseni 2014.

FS Bystrančan ponúka:

- Požičiavanie kroja na čepenie nevesty
- Požičiavanie kroja na vykrúcanie nevesty
- Začepenie mladej nevesty
- Fľaškový tanec na svadbách
- Vystúpenia pri rôznych príležitostiach a slávnostiach s LM alebo na playback

Kontakt na vedúceho FS – 0908 310 167, email: martin.halko@centrum.sk

Vedúci súboru Halko Martin

Vážení spoluobčania. V tomto štvrťročníku sme sa rozhodli zverejniť dôležité telefónne čísla, ktoré raz za čas každý z nás v danej situácii potrebuje. Pozná to každý z nás, hlavne z nás starších, že treba niekde súrne zavolať a nevieme si spomenúť na telefónne číslo. V našej tabuľke snád' nájdete to správne číslo, ktoré budete potrebovať.

Dôležité telefónne čísla

Hasičská a záchranná služba, polícia	112
Hasičská služba	150,112
Záchranná služba	155,112
Polícia	158,112
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Vranov n/Topľou	057/ 44 224 21
Polícia - okresné riaditeľstvo PZ	0961 861 111
Polícia - obvodné oddelenie Hanušovce n/Topľou	057/ 44 504 33
Obecný úrad Bystré	057/ 44 521 44
Obecná knižnica Bystré	057/ 44 926 51
Materská škola – obec	057/ 44 503 70
Materská škola – sídlisko	057/ 44 925 52
Základná škola	057/ 44 925 59
Ambulancia - MUDr. Hulaj	057/ 44 926 41
Ambulancia - MUDr. Adamová	057/ 44 925 77
Ambulancia - MUDr. Havirová	057/ 44 524 14
Lekárneň MEDIKAMENT Bystré	057/ 44 927 80
Farský úrad rímsko-katolícky	057/ 44 527 51
Farský úrad evanjelický	057/ 44 502 99
Informácie o telefónnych číslach	1181
Elektrina - hlásenie porúch	0800 123 332
- zákaznícke centrum	0800 123 333
Voda - hlásenie porúch /Vranov n/Topľou/	057/ 48 714 20
- zákaznícke centrum	057/ 48 717 77
Plyn - hlásenie porúch	0800 111 727
- zákaznícke centrum	0800 111 363

Dôležité upozornenie - vypaľovanie trávy je nebezpečné !

Pri potulkách lesom a okolitou prírodou, ale aj pri bežnej turistike môžeme v týchto mesiacoch v prírode zistiť priaznivé podmienky pre zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Jarné mesiace sú obdobím, keď

sa nová vegetácia začína rozvíjať a zostatky minuloročnej suchej trávy, lístia, ihličia a konárov predstavujú v tomto smere veľké nebezpečenstvo. Ohrozenie v tomto období rozširujú aj klimatické faktory ako sucho, vietor, stav vegetácie, množstvo vyschnutej hmoty, ale aj samotné aktivity človeka, ku ktorým patrí bežná turistika a najmä fajčenie.

Dôrazne Vás upozorňujeme na nebezpečenstvo vypaľovania trávy a nepotrebného odpadu zo záhrad, ktoré každoročne spôsobujú smrteľné zranenia najmä občanov z radov dôchodcov, ale i veľa požiarov hospodárskych budov, stohov slamy a lesných porastov. I napriek pravidelným varovaniam zo strany orgánov štátneho požiarneho dozoru, napriek upozorňovaniam preventívárov požiarnej ochrany obcí a členov kontrolných skupín – vypaľovanie trávy na Slovensku ako keby sa stalo národným športom. Ignorujeme aj každoročné štatistické čísla, ktoré dvíhajú varovný prst, sme ľahostajní materiálным škodám, ktoré spôsobili požiare trávnaých porastov, ale aj k počtu zranených osôb, pokiaľ sa to nedotýka nás alebo našich blízkych. V súvislosti s pri-

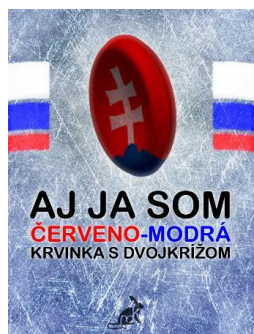
chádzajúcou jarou, časom zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov, chceme upozorniť na opatrenia nevyhnutné k znižovaniu požiarovosti v prírode v jarom období:

- Plošné vypaľovanie tráv a porastov zakazuje zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, ktorého porušenie môže stať občana do 331 eur. Ak by sa však takéhoto priestupku dopustila právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, pokiaľ môže dosiahnuť výšku až 16 596 eur. Právnická alebo fyzická osoba - podnikateľ môže spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve len na základe písomného súhlasu, ktorý vydá Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru. Každý fajčiar si musí uvedomiť, že odhodením ohorku z cigarety môže spôsobiť v suchej

tráve v jarom období, pre ktoré je charakteristický prudký vietor, vznik požiaru s veľkými materiálnymi stratami či dokonca aj stratami na ľudských životoch. Pri výletoch v prírode musí každý rešpektovať označenie zákazu zakladania ohňov a ak zakladať oheň, tak len vo vybudovaných ohniskách, ktoré sú zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa. Rodičia by nemali zabúdať na zodpovednosť za konanie svojich detí hrajúcich sa v prírode so zápalkami bez dozoru dospelých. Fyzická osoba, právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ, sú povinní dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarimi. **Ak si hovoríte „mňa sa to netýka“, mýlite sa. Koľkokrát ste už vo svojej záhradke, na poli či pri lese spaľovali staré lístie, trávu, zvyšky z úrody alebo iný bioodpad?**

DHZ Bystré

ŠPORT a FANÚŠIK

Chcel by som sa tak z nadhľadu pozrieť na našich športovcov (reprezentantov) a na nás, ich fanúšikov. Máme za sebou prvý štvrťrok roku 2014 a v ňom januárové tenisové finále Grandslamu v Austrálii, zimnú olympiádu v Soči a k výkonom našich športovcov určite väčšina z nás zaujala nejaké stanovisko. Či to bola Dominika Cibulková, ktorá bola vo finále v Austrálii a potom jej nie veľmi vydarené zápasy proti Nemkám vo Fed cupe, alebo vystúpenia našich športovcov v Soči. Nechcem sa vracat' k tzv. sporu Chára versus Šatan, kde si niekto liečil svoje komplexy, a tak vrhá zlý obraz aj na to málo dobrého, čo ešte ostalo, ale zamýšľam sa nad tým, akí sme my fandovia a vlastne, ako sa my pozeráme na šport. Keď sa niekomu podarí urobiť výsledok, stane

sa majstrom sveta či nebudaj olympijským víťazom, všetci ho vedia, nosili by ho na rukách. Ako prví mu gratulujú politici, chvália a sľubujú aj to, čo vedia, že nespĺnia. Máme tenistku, ktorá bola vo finále Grandslamu, Nast'u Kuzminovú, ktorá je už dvojnásobná olympijská víťazka v biatlone, Adama Žampu, ktorý je talentom od Boha a môže z neho byť slalomár svetovej top desiatky, máme skvelých hokejistov či futbalistov, hoci ich je už len pár. A to nehovorím o vodných športoch, kde nám reprezentanti pravidelne prinášajú cenné kovy. A takých príkladov by bolo omnoho viac. Ako reaguje slovenský fanúšik? Ako sa vraví, každá sláva trvá tri dni. Mne sa niekedy zdá, že sa už nevieme tešiť z úspechu športovcov, ktorí takto zviditeľňujú vo svete maličké Slovensko (máme menej obyvateľov ako niektoré mestá vo svete) viac ako ktokoľvek iný. My však radšej špekulujeme nad tým, ktorý koľko zarába, mohol hrať lepšie, v repre nepodáva taký výkon ako v klube a pod. Ale položiť si treba aj otázku: Ako sa títo športovci dostali na úroveň, na akej sú? Čo všetko museli obetovať, aby boli tam, kde sú? Je to skoro vo všetkých prípadoch len obetavosť rodičov, ktorí sa svojim deťom venovali už od útleho detstva, či obetavosť trénerov v prípravkách, ktoré už dnes u nás pomaly neexistujú. V priebehu olympiády dostávali naši športovci emailami „pozdravy“ od rôznych fanúšikov. Nevie, či sú všetci odborníkmi v daných športoch, ale ostal som nemilo prekvapený. Nevie, či sa už úprimne tešiť z úspechu Slováka a Slovenky? Sme maličká krajina, máme málo talentov a v posledných rokoch sa všetko nejakým záhadným spôsobom rozpadá. Poskladali sme sa síce bratislavskému podnikateľovi na štadión v Bratislave pre KHL, ale pre mládež sa robí veľmi málo alebo nič. Mimochodom, v Rige by za tie peniaze postavili dva štadióny. A dane do spoločnej kasy platíme všetci na Slovensku, nielen Bratislavčania.. Niekedy sa hovorilo, že budúcnosť krajiny máme v zdraví, mladej generácii. Aká je tá naša mladá generácia dnes? Fundovanú odpoveď by nám asi dali telocvikári zo základných a stredných škôl. Ale obraz si môže urobiť aj každý sám. Veď všetci máme doma deti. Na Slovensku kvôli peniazom už skončilo veľa rôznych klubov či športových centier, mladí talentovaní chlapci a dievčatá vo veku 15-17 rokov už odchádzajú do zahraničia a ostatní sa poväčšine venujú počítačom, automatom, ulici a pod. Nie je to chyba detí, ale chyba systému. Systému, ktorý absolútne nefunguje. Myslím si, že by sme sa mali tešiť z každého úspechu našich športovcov, lebo to vyzerá tak, že tej športovej radosťi budeme mať stále menej. Ukončím to vtipnou poznámkou zo susedného Česka. Jaromír Jágr reagoval na článok, v ktorom sa rodičia sťažovali na trénera hokejových žiakov, že zvýšil hlas na ich syna, a tak ho klub odvolal. Jágr vtipne zareagoval, keď povedal, že „za jeho čias tréner zakričal, keď bolo treba, nikto neumrel a nech sa pozerú, kam to hráči jeho generácie dotiahli. Ak rodičom vadí, že tréner kričí, majú dať chlapcov na kurz vyšívania.“ Časy sa menia. Niekedy si tréner vyberal hráčov, teraz keď sú v hre všemocné peniaze, si hráči vyberajú trénera. Čo k tomu dodať? Hádám len športu zdar a peniazom zvlášť!

Onufer Juraj

Pán Šarišský

Pán Šarišský, o vás vieme, že ste rodákom z Remenín, ale väčšinu svojho života ste prežili v Bystrom. Je to tak? Áno, v Bystrom bývam už skoro 40 rokov. **Naši občania vás poznajú, nielen ako speváka ľudových piesní, ale aj ako dobrého záhradkára. Venujete sa tejto záľube aj teraz?** Áno, skončil som trojročné poľnohospodárske učilište v Sabinove a odvtedy mám blízky vzťah k rastlinám, stromom a prírode. Záhradkárčeniu som sa začal venovať až po príchode do Bystrého v roku 1975. Vtedy som si vyrobil aj svoj prvý fóliovník z oblúkov V3S a úrodu som mal po celý rok. **Je začiatok jari, mohli by ste čitateľom Bystrianskych novín poradiť,**

kedy by sa mali vysievať semená papriky, paradajok a inej zeleniny tak, aby si mohli priesady vypestovať?

V malom množstve si priesady môžeme predpestovať aj v byte, ak máme dostatok tepla a svetla. pre správny rast a vývin priesad treba dodržiavať základné životné podmienky: primerané teplo, svetlo, vlhkosť a vhodnú výživu pôdy. Najvhodnejší termín sejby papriky je začiatkom februára a výsev paradajok robíme koncom februára a začiatkom marca. Na úspešný výsev má vplyv aj kvalita zeminy. Odporúčam preto kupovať špeciálne substráty namiešané na tento účel. Zemina nikdy nesmie byť mokrá, iba vlhká. Na klíčenie semien je optimálna teplota 20 - 25 °C. Po vzídení, keď sa objavia prvé klíčky, teplotu znížime na 18 - 20 °C. Dáme ich s debničkou na okno, aby mali dostatok svetla. Priesady pravidelne zavlažujeme, najlepšie iba rosením, aby pôda nebola veľmi mokrá. Rosíme v ranných hodinách, aby rastliny cez deň obschli. Pri vyššej vlhkosti sa ľahko šíria hubové choroby a rastlinky nám hynú. Najskorší termín na výsadbu priesad do skleníkov je okolo 15. apríla a do záhrad až po 15. máji. **Pán Šarišský, pri jednom rozhovore s vami ste spomínali, že tekvicové zeleniny možno pri bežnom spôsobe pestovania vrúbľovať ako dreviny. Prečo to treba robiť a ako pri tom treba postupovať?**

Vrúbľovanie sa robí preto, že tekvica má v porovnaní s uhorkami podstatne rozvinutejší koreňový systém. Jej hrubšie korene prenikajú hlboko do pôdy a ľahšie nachádzajú vodu a živiny. Zaštepene uhorky rastú bujnejšie, majú väčšie nehorknúce plody a sú veľmi chutné. Pri vrúbľovaní postupujeme takto: 1. Osivo uhoriek vysejeme o týždeň skôr ako osivo tekvice. Výsev robíme do malých kvetináčov, v ktorých máme pripravený záhradkársky perlit. 2. Optimálne obdobie na vrúbľovanie je štádium plne vyvinutých klíčnych lístkov a začínajúca sa tvorba prvého pravého listu. 3. Vrúbľujeme takto - obe rastlinky vyberieme zo zeme. Rez na tekvici režeme zhora dole asi do dvoch tretín hrúbky byliny. Rez na uhorky režeme zdola nahor. Potom vrúbeľ uhorky zasunieme do zárezu tekvice. Obe rastlinky spojíme klipsou (sponkou), alebo ovijeme páskou a zaštepene rastliny znova zasadíme do črepníka naplneného zeminou. 4. Zaštepene rastlinkám zabezpečíme na ďalších desať dní dobrú vzdušnú vlhkosť vytvorením minifóliovníka, čiže prekryjeme ich priesvitnou fóliou. 5. Asi po 10 dňoch, keď podnož tekvice vrúbľom uhorky zrastie (poznáte to podľa toho, že list uhorky začína znova rásť), odrežte vrchol tekvice a asi o týždeň odrežte pod navrúbľovaným miestom koreň uhorky a nechajte ho v črepníku. Na vrúbľovanie uhoriek s tekvicou odporúčam semená tekvice SPRINTER F1 alebo tekvice figolistej a semená uhoriek SUPERSTAR F1 alebo TRIGUTER. A to je na teraz asi všetko. **Ďakujem za rozhovor a prajem všetko dobré.**

Tak toto sú teda uhorky

Mgr. Havrila Ján

Z receptov našich mamičiek

HRNČEKOVÁ BÁBOVKA

POTREBNÉ PRÍSADY:

- 1 hrnček hladkej múky
- 1 hrnček hrubej alebo 2 hrnčeky polo hrubej múky
- 1 hrnček cukru
- 1/3 hrnčeka oleja
- 1 hrnček mlieka
- 1 vajce,
- prášok do pečiva
- kakao podľa chuti a štipka soli

POSTUP PRÍPRAVY: Všetky suroviny dáme do misky. Vymiešame na riedke cesto. Dve tretiny nalejeme do vymastenej a vysypanej formy. Do zvyšku cesta pridáme kakao podľa chuti. Poriadne premiešame a vylejeme na "biele" cesto do formy. Pečieme cca 35 - 45 minút pri teplote 220°C. **Dobrú chuť!**

Bc. Reváková Anna

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

VÍTAME NOVÝCH SPOLUOBČANOV (január - marec r.2014)

Adriana Hricová Jozef Mitráš

Nela Vargová

NAŠI NOVOMANŽELIA (január - marec r.2014)

Jozef Mitráš - Nikola Grundzová

Daniel David - Simona Vašková

Andrej Lechvár - Ľubica Nováková

OPUSTILI NÁS (január - marec r.2014)

Mária Čižmáriková 66 r.

Vasil' Hrinkanič 88 r.

Anton Klimovský 94 r.

Informačné periodikum obce Bystré. **Vydavateľ:** Obec Bystré, ul. Šarišská 98,09434, IČO:00332275, ISSN 1339-1569, **Evidenčné číslo:** EV 4532/12 **Šéfredaktor:** Juraj Onufer . **Redakčná rada:** Mgr. Ľubomír Hreha, Beáta Kováčová, Ľudmila Tegzová, PaedDr. Veronika Pradová, Bc. Anna Reváková, Mgr. Mária Kubová, Mgr. Ján Havrila, Emília Petričková, Mgr. Erika Novotná ☎+421574452144, fax. +421574452145. email: novinybystre@gmail.com, web: www.bystre.ocu.sk Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.